

Archipel Willemspark

Berichten uit de buurt ... blijf op de hoogte!

Hoe het paard
uit de buurt
verdween
— p.11

Winkeliers
Frederikstraat
unite in BIZ
— p.03

Geestrijke wijk
Op bezoek bij
de vrijmetselarij
— p.06

Vreemde vogels
in de Archipel
Sanne Bruinier
— p.07

Wat speelt
er in de wijk?
Bezoek de
buurtwebsite

archipelwillemspark.nl

Gezeten achter een mooie antieke werktafel van hoog gepolitoerd palissander, schuin achter zijn computer, tussen medische naslagwerken en foto's van zijn kinderen, zit Wouter Dikker. Na 40 jaar gaat hij met pensioen.

Huisarts Dikker gaat met pensioen

De berichten in de krant vermelden vaak een burn-out bij huisartsen, maar bij Dikker is daar écht geen sprake van. Hoewel we elkaar spreken op vrijdagmiddag na vijven en zijn laatste patiënt net is vertrokken, ziet hij er energiek, jong en ontspannen uit. Als altijd volledig gefocust op wie er tegenover hem zit. Hij heeft zijn werk als huisarts altijd met heel veel plezier en overgave gedaan. En dat spreekt uit zijn hele optreden.

Dikker begon in 1983 in de Surinamestraat. Daar kon hij de praktijk van zijn oom overnemen die een praktijk aan huis had. Tegelijkertijd nam Dikker ook het betreffende huis over. Dat betekende om te beginnen een fikse financiële last, maar hij wou zich deze kans niet laten ontglippen, want in de jaren '80 was er een overschot aan huisartsen en mocht je blij zijn als je een praktijk kon overnemen.

Die beginjaren waren zwaar. Een patiëntenbestand van 2000 patiënten. Nachtdiensten en weekenddiensten draaide je zelf. Met andere woorden je stond 24 uur paraat voor je patiënten. Zijn toenmalige echtgenote was zijn assistente. Als hij visites ging rijden, moest zij zijn route precies weten, zodat ze hem in geval van spoed kon bereiken. Er was nog geen mobiel telefoonverkeer en de kring van patiënten strekte zich verder uit dan onze wijk alleen.

In 1995 konden woonhuis en praktijk gescheiden worden en verhuisde de praktijk naar een ander pand in de Surinamestraat.

In 2009 verhuisde Dikker naar het huidige pand in de Bankastraat. In 2016 kwamen er op de begane grond meerdere kamers vrij door overname van de huisartspraktijk van Dick de Haan. Omdat hij nu een huisarts-in-opleiding een spreekkamer kon bieden, kon hij opleidingsarts worden, iets dat hij al lang ambieerde omdat hij zijn ruime ervaring graag wilde delen met de nieuwe garde. Sindsdien leidde hij 7 jonge huisartsen op, één per jaar.

“**Meer tijd voor kinderen en kleinkinderen, meer tijd voor sporten, meer tijd voor reizen**

Afscheidsreceptie zaterdag 24 juni

Ter ere van Wouter Dikker is een receptie in de Engelse Kerk, Ary van der Spuyweg 1.

Achternaam A t/m M
09.00–11.00 uur
Achternaam N t/m Z
13.00–16.00 uur

Dikker heeft een boeiende manier van diagnosticeren. Omdat een fysieke klacht meestal uit meerdere factoren bestaat, neemt hij, aan de hand van de vragen die hij stelt, alle mogelijke combinaties hardop met je door. Daardoor begrijp je wat het niet kan zijn, en blijft er over wat het wél kan zijn en de klacht wordt teruggebracht tot reële proporties.

Sinds het begin in de Surinamestraat is het patiëntenbestand verdubbeld: 4000 patiënten waarvan 400 expats. Gelukkig zijn er inmiddels twee collega's, Daisy Pors en Christianne Mos, die zijn praktijk gaan voortzetten. Patiënten gaan zich in veilige handen weten van een jonge, kundige en enthousiaste, nieuwe garde.

En de vrije tijd die hij nu krijgt? Hoe gaat hij die invullen? De 'bucketlist' is lang: meer tijd voor kinderen en kleinkinderen, meer tijd voor sporten, meer tijd voor reizen... Maar bovenaan prijkt de wens om, zoals hij ooit eerder deed naar de zuidpool, met een driemaster, als medepassagier en scheepsarts, mee te kunnen zeilen op een zeiltocht over andere oceanen.

Met veel dank voor zijn geweldige inzet, wensen we hem een goede en behouden vaart! **KK**

Langetafellunch 10 september

Zondagmiddag 10 september zal de tweede 'langetafellunch' plaatsvinden op het Nassauplein. Tijdens deze culinaire activiteit zijn alle buurtbewoners van de Archipel\Willemspark welkom. Het is een gezellige gelegenheid om elkaar beter te leren kennen. De organisatie achter het jaarlijkse Walking Dinner Archipel\Willemspark zorgt voor lange tafels en aankleding, de deelnemers nemen zelf eten en drinken mee om te delen met tafelgenoten. Een goochelaar zal jong en oud vermaken, petanque ballen liggen klaar en ondernemers uit de buurt zorgen voor aankleding, verse koffie en een ijskar. Het start om 12.00 uur en is rond 14.00 uur afgelopen. Hou voor meer informatie de website van Walking Dinner in de gaten.

save
the date
10 sept

On Sunday afternoon, September 10th, the second 'long table lunch' will take place on the Nassauplein. All residents of the Archipel\Willemspark are welcome during this culinary activity. It is a pleasant opportunity to get to know each other better. The organization behind the annual Walking Dinner Archipel\Willemspark provides long tables and decoration, the participants bring their own food and drinks to share with table mates. A magician will entertain young and old, petanque balls are available and entrepreneurs from the area provide decoration, fresh coffee and an ice cream truck. The program starts at 12:00 and ends around 14:00. Please keep an eye on the website of the Walking Dinner.

willemarchipel.nl

For our International Residents

On page 5 of this newspaper you will find *The Page in English*. You will also find a lot of information and news about the neighborhood on the neighborhood website. archipelwillemspark.nl

scant u mij

Meld u aan voor de nieuwsbrief

Ontvang iedere 14 dagen een nieuwsbrief in uw mail met het actuele nieuws uit Archipel\Willemspark. Scan de QR of ga naar de website om u aan te melden. archipelwillemspark.nl

Page 05
The Page
in English

Wijkwijzer

Bewonersorganisatie Archipel\Willemspark

Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
administratie: Trudy Hollander
 ☎ 070 404 95 80 (of 070 350 35 11)
 secretariaat@archipelwillemspark.nl

contact zorg en welzijn
 Tjibbe Ypma, tjypma@kpnmail.nl

contact duurzaamheid
 duurzaam@archipelwillemspark.nl
contact ruimtelijke ordening
 ruimtelijkeordening@archipelwillemspark.nl

contact verkeer
 verkeer@archipelwillemspark.nl
contact openbare ruimte
 openbareruimte@archipelwillemspark.nl

contact cultuur
 cultuur@archipelwillemspark.nl

Bestuur Bewonersorganisatie Archipel/Willemspark
voorzitter: Wouter Buwalda
 wouter@archipelwillemspark.nl
secretaris: positie is vacant
penningmeester: Ewoud Modderman
 secretariaat@archipelwillemspark.nl
lid: Derk Hazekamp
 derk@archipelwillemspark.nl
lid: Ruud Klein
 ruud@archipelwillemspark.nl
lid: Agnès Philipse
 verkeer@archipelwillemspark.nl
lid: Willem Vader
 willemvader@archipelwillemspark.nl

Wijkkrant Archipel\Willemspark

nieuws voor de wijkkrant
 wijkkrant@archipelwillemspark.nl
 Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
 ☎ 070 350 35 11
redactie
 Arjan Hamburger
 Kiddy Kohnstamm
 Engelen Scholtes
 Jan Wychers
 Kaarina Zimmer

aan deze uitgave werkten mee
 Bart Brouwer, José Buschman,
 Wouter Buwalda, Susana Overlack,
 Else Ponsen-Breugem

correcties Frederique Nijhuis
organisatie advies Sandra van Loon
cartoon Jos Lammers
ontwerp Wilmar Grossouw

Website archipelwillemspark.nl

nieuws voor de website
 website@archipelwillemspark.nl
hoofredactie Maud Siegmund
interviews Josephine de Vijlder

Wilt u de nieuwsbrief ontvangen?
To receive the newsletter?
 Ga naar de de buurtwebsite
 Go to the neighborhood website
 www.archipelwillemspark.nl

't Klokhuis wijk- en dienstencentrum

Celebesstraat 4, 2585 TJ Den Haag
 ☎ 070 350 35 11

stichtinghetklokhuis@live.nl
 facebook.com/klokhuis.denhaag
 www.stichtinghetklokhuis.nl

openingstijden 't Klokhuis
 ma t/m do 09.00 – 16.00 uur
 vrijdag 09.00 – 15.00 uur.

U kunt voor informatie, reserveringen en toegangskarten van activiteiten bij onze infobalie terecht van 09.00 uur tot 15.00 uur.

beheer mevrouw Randjeni Dubar
assistent beheer Mekki El Batioui

Bestuur Stichting Het Klokhuis
voorzitter: Ruud Klein
 ruudklein@stichtinghetklokhuis.nl
penningmeester: Willem Oostdam
 ienwoostdam@ziggo.nl
lid: Ineke Holzer
 everdina20@gmail.com
lid: Elisabeth del Court König
 delco33@planet.nl
lid: Piet Damen
 pdamen43@gmail.com

ouderenconsulent
 Marjolijne v. Zuijlen, ☎ 06 81 68 87 01
Wijkbus 'Stap in'
 09.00 – 10.00 uur ☎ 070 352 04 16
Telefooncirkel A/W/Z
 Sonja Perquin, ☎ 06 43 39 52 79

Algemene adressen

Politie Haaglanden
 ☎ 0900 88 44
 ☎ 112 bij spoed!

Florence Thuiszorg
 ☎ 070 754 13 10

wijkagenten A&W
 robert.kat@politie.nl
 rutger.brinkmann@politie.nl

Wijkcentrum Het Schakelpunt
 Burgemeester Patijnlaan 1900
 2585 CB Den Haag

Church of St John + St Philip
 www.stjohn-stphilip.org

Sint Jacobus Parochie
 jacobus@rkdenhaag.nl

Gemeente Den Haag
 Lantaarn kapot, afvalbakken vol of een verzakte stoep?
 ☎ 14 070

Protestantse Gemeente Duinzichtkerk
 www.duinzichtkerk.nl

Wijkberaad 9 mei 2023

BESTUUR

Op korte termijn zijn er leden voor de Kascontrolecommissie nodig. De kascontrole kost een paar uur per jaar.

POLITIE

Wijkagent Robert Kat noemt de cijfers van februari tot mei positief: diefstal uit personenauto's 2x, overlast zwervers 5x, winkeldiefstal 5x, overlast verwarde personen 16x, overlast jeugd 3x. De alertheid van de bewoners heeft bijgedragen aan deze goede score.

De wijkagent houdt voortaan een inloopuurtje in het Klokhuis voorafgaand aan het wijkberaad (start 18.30 uur).

ZORG & WELZIJN

Zorgcorporatie De werkgroep Zorg en Welzijn start met een project Zorgcorporatie. Hiermee wil de werkgroep tijd inspelen op de vergrijzing en het personeelstekort in de zorg. Ingezet wordt op samenwerkende netwerken van bijvoorbeeld burenhulp, mantelzorg en thuiszorg.

ENERGIETRANSITIE

Denktank Energietransitie onderzoekt de mogelijkheden voor het realiseren van een collectief energiesysteem uitmondend in een wijkenergieplan, met daarin een technisch voorkeurscenario. Er wordt nauw samengewerkt met Energie Samen, de landelijke koepel en belangenorganisatie van energiecoöperaties.

ONDERNEMERSCLUB

Gestart is met het oprichten van een Bedrijven Investeringszone (BIZ) voor de Bankastraat. Hierin werken ondernemers samen met de gemeente om het gebied te verbeteren op onder meer terreinen als: bewegwijzering, groenvoorziening, afvalinzameling, verlichting en het bestrijden van criminaliteit.

RUIMTELIJKE ORDENING

Bankplein 3 Er is een vergunning aangevraagd voor een kinderdagverblijf op Bankplein 3. Omwonenden, de HTM en de bewonersorganisatie hebben een zienswijze ingediend met een negatief advies. Zij voorzien verkeerschaoos en files voor het pand. Omwonenden hebben ook een advocaat ingeschakeld. Voor Bankplein 3 is ook een saneringsaanvraag toegewezen. De bodem aan de achter- en zijkant is immers verontreinigd met PAK's, toluene, zink en lood. De sanering kan schadelijk zijn voor de monumentale beuk die naast het pand staat. De Bomenstichting heeft hiertoe een bezwaarschrift ingediend.

Manege De Manege Riouwstraat stopt per 1 augustus. Omwonenden maken zich zorgen over mogelijke aantasting van het open gebied. De Bewonersorganisatie overlegt op korte termijn met de gebiedsregisseur.

Het volgende wijkberaad is op 26 september

Wouter Buwalda
 Voorzitter Bewonersorganisatie A\W

initiatief gemeente samengevat

De 'Wijkagenda'

De Wijkagenda is een initiatief dat de gemeente Den Haag voor alle wijken in de stad aan het ontwikkelen is. In eerste instantie is de agenda gebaseerd op het wijkprofiel. Dat is een verzameling van cijfers, feiten en verhalen over de wijk en laat zien wat goed gaat en wat niet goed gaat in de wijk.

Het einddoel van dit initiatief is, dat de gemeente samen met de bewoners en ondernemers, de belangrijkste verbeterpunten voor de komende vier jaar kunnen formuleren. Het begon in januari toen we allemaal de gelegenheid kregen een enquête in te vullen. Van de 9000 mensen die onze wijk telt, is dat door een teleurstellende 500 gedaan het merendeel daarvan door de oudere bewoner.

Een gemiste kans voor de jonge gezinnen, die waarschijnlijk veel baat hadden gehad als ze hun specifieke wensen naar voren hadden gebracht. Hopelijk verschilt de voorkeur voor verbeterpunten niet te veel van die van de oudere generatie. De uitslagen van de enquête en de concept-agendapunten werden op de eerste thematafelbijeenkomst gepresenteerd. Hierover berichten wij op de voorpagina van de vorige wijkkrant (zie de wijkkrant Archipel\Willemspark, editie 2 april/mei).

Op de tweede thematafelbijeenkomst op 19 april, werden uit de acht concept-agendapunten, vier definitieve agendapunten gekozen te weten:
1. Stimuleren onderlinge contacten en ontmoeting in de wijk
2. Duurzaamheid en groen
3. Parkeren en mobiliteit
4. Verkeer en veiligheid

Daar hebt u een brief over ontvangen met een verwijzing naar de site www.wijkagenda-archipelwillemspark.denhaag.nl. Op die site kon u tot 23 mei, uw favoriete agendapunten bepalen, door uw stem uit te brengen op drie van de vier. De uitslag wordt in juni bekend gemaakt op de website en door wijkpartners overhandigd aan stadsdeelwethouder Arjen Kapteijns. Aansluitend wordt er door de gemeente, de ondernemers en de bewonersorganisatie gezocht, op welke wijze de favoriete agendapunten voor onze wijk gerealiseerd kunnen worden.

wijkagenda-archipelwillemspark.denhaag.nl

Sinds begin vorig jaar kent de Frederiksstraat een BIZ – ofwel Bedrijveninvesteringszone – een samenwerkingsverband tussen winkeliers en ondernemingen met de gemeente om de aantrekkingskracht van de winkelstraat te vergroten.

De BIZ

Hoe meer bedrijven er mee doen, hoe groter het beschikbare gemeentebudget. De ondernemers moeten ook zelf financieel bijdragen. Met de fondsen wordt gewerkt onder meer aan goede beveiliging, betere straatverlichting, groenvoorziening (zoals de hangende bloemmanden) en straatervenementen. De BIZ let ook op het minimaliseren van winkelleegstand.

'Bijna iedereen in de straat doet nu mee', vertelt bestuurslid Robert Koetsier van koffiebedrijf Espressissimo. 'In het begin was dat even lastig omdat niet alle winkeliers het rendement van een BIZ inzagen en aanhikten tegen een financiële bijdrage. We hebben pas geleden een mooi gidsje uit-

gebracht waarin winkels in de straat zich presenteren. Dat ligt bijvoorbeeld bij de vvv en hotels om mensen erop attent te maken dat er in Den Haag echt meer is dan alleen de winkelketens aan de Spuistraat en de Grote Marktstraat. Veel winkeliers sturen het boekje mee met bestellingen van klanten buiten de stad. We werken vaak samen met de BIZ Denneweg. Zo hebben we een gezamenlijke dubbele pagina in het glossy magazine 'Navigating the City', dat in vrijwel alle Haagse hotelkamers ligt.'

Onlangs haakte de BIZ Frederikstraat aan bij de landelijke 'Week van de Steenen Winkel', een initiatief dat ervoor moet zorgen dat mensen weer een

fysieke winkel opzoeken in plaats van bestellingen via internet te plaatsen. 'Zo zie je nog eens andere mensen, steun je je lokale winkeliers en draag je bij aan een beter milieu zonder die verpakingsberg', aldus Robert.

'We zijn ook doende met het bedenken van nieuwe evenementen, naast bijvoorbeeld de Sinterklaasoptocht. Een kunst-, muziek- en eefestival staat in de steigers. Als het lukt doen we dat komende September, maar omdat de eerste keer direct goed moet zijn, kan het zijn dat we het een jaar opschuiven.'

“ Zo zie je nog eens andere mensen, steun je je lokale winkeliers en draag je bij aan een beter milieu zonder verpakingsberg

Inmiddels is er ook sprake van dat winkeliers in de Bankastraat de voordelen van een BIZ onderkennen en met de gemeente over de oprichting in gesprek zijn. Misschien dat gezamenlijke activiteiten met de Frederikstraat in het verschiet liggen. **AH**

Koningsdag 2023

Eén van de agendapunten die gekozen werden op de thematafelbijeenkomsten voor de wijkagenda, is het stimuleren van onderlinge contacten en ontmoetingen in de wijk. Het Koningsfeest, dit jaar ter ere van het 10-jarig jubileum van Willem Alexander, leverde daar in belangrijke mate toe bij. Het werd op 27 april weer met een vrolijk en druk Koningsfeest rond het Bankplein gevierd. Gelukkig dit jaar met mooi weer. Dank aan het organisatiecomité en de vrijwilligers die veel werk hebben verzet. Met een vrijmarkt. Met allerhande activiteiten voor kinderen. Met muziek en een podium waarop gedanst werd. En met later op de dag borrel en barbecue.

Noot van de redactie
 Het zou prettig zijn als de volgende keer uit voorzorg de binnenste ring van het plein wordt afgezet. Door jong én oud werd er dwars door de verse aanplant heen gebanjerd. Zonde, want de gemeente had net voor heel veel geld (€30.000) de binnenring opgeknapt en 1.200 nieuwe plantjes gepoot. **AH/KK**

Energietransitie

Energiecoach

Ijsbloemen op het raam. Hoe lang is dat geleden? Mede door de warmere winters van tegenwoordig, zijn ze 'uitgebloeid'. Maar ook doordat we meer zijn gaan stoken. Nu we geconfronteerd worden met de kosten daarvan zetten we de thermostaat een graadje lager, trekken we een dikkere trui aan en staan we minder lang onder de douche. Voor een goed advies over wat u nog meer zou kunnen aanpakken, kunt u een energiecoach vragen langs te komen. Gratis en vrijblijvend heet het lokkend. En dat is het ook, want energiecoaches zijn vrijwilligers die zich na een intensieve cursus hebben gespecialiseerd op dit gebied en u graag van advies dienen. Ze lopen met u door uw huis of appartement. Eigendom of gehuurd, dat doet er niet toe. Samen met u maken ze een lijst van maatregelen: isolatie, gedrag, andere apparatuur. Wat is goed om als eerste grote energieverspiller aan te pakken? Welke materialen zijn daarvoor beschikbaar? Waar kunt u die krijgen? Sommige daarvan stelt de gemeente zelfs gratis ter beschikking. In onze wijk is Michiel Ottolander één van de vijf energiecoaches.

Hij vertelt: 'Ik doe dit al een jaar of 4. In die tijd heb ik zo'n 40 huishoudens van advies voorzien, ook in de aanpalende wijken. Steeds meer mensen willen de energierekening drukken, het milieu sparen, of meer comfort in hun huis. Ik zie bv. steeds meer zonnepanelen op de daken in onze buurt, heel bemoedigend.' **KK**

“ Alle kleine beetjes helpen. Ook een energiecoach aan huis. Schrijf u in op de website!

duurzaamdenhaag.nl/energiecoach

Zonnepanelen Prinsevinkenspark 17

Sinds de energieprijzen door de oorlog in Oekraïne sterk zijn, gestegen, lukt het ook vve's om collectief maatregelen te nemen en hun krachten te bundelen voor een gezamenlijke energiezuinige aanpak. Zo hebben de leden van de vve van het appartementencomplex Prinsevinkenspark 17, unaniem besloten om binnenkort zonnepanelen op het platte dak te laten plaatsen. De terug-leververgoeding oftewel salderingsregeling voor overproductie, die tot 2025 gegarandeerd blijft, heeft ertoe bijgedragen dat de beslissing snel genomen werd. Maar ook nadat de salderingsregeling verlopen is, is de stellige verwachting dat de investering verantwoord is, en bovendien een belangrijke bijdrage levert in het kader van energietransitie. **KK**

Denktank

In onze wijk is, in samenwerking met 3 aanpalende wijken de Denktank Energietransitie volop bezig om twee doelen te verwezenlijken:

1. Onderzoek naar potentiële warmte en energiebronnen in onze wijk.
2. De bewoners van deze wijk bewust te doen zijn van de transitie-opgave en de urgentie daarvan.

Er zijn inmiddels 4 werkgroepen gevormd:
 1. Burgerparticipatie & Communicatie (B&C)
 2. Partners & Overheden (P&O)
 3. Organisatie & Financiering (O&F)
 4. Techniek & Businesscase (T&B)

Bent u geïnteresseerd en wilt u actief in één van de 4 werkgroepen meedenken?
 Dan kunt u zich aanmelden bij Jelle de Boer jsdeboer@xs4all.nl of Isabelle van Milligen isabelle.vanmilligen@outlook.com

ARCHIPEL
ZONWERING & ROLLUIKEN

Wilt u een offerte? Maak een afspraak! Bel, mail of kom langs in onze showroom! Paramaribostraat 143

AL SINDS 1949 DE SPECIALIST IN HET FABRICEREN EN MONTEREN VAN MARKIEZEN

WWW.ARCHIPELZONWERING.NL INFO@ARCHIPELZONWERING.NL 070 346 1770

CREATIEF SCHRIJVEN
Nynke Feenstra

Schrijfcurssussen:
Verhalen schrijven
Familiegeschiedenis
Autobiografisch schrijven
Creatief schrijven

Bekijk het cursusaanbod:
www.nynkefeenstra.nl

VON POLL REAL ESTATE WE THINK GLOBAL BUT ACT LOCAL

Von Poll Real Estate - Bankastraat 2 - Tel: 070 200 196 9 - www.von-poll-denhaag.nl

PARKSTAETE
SCHILDERWERKEN

www.parkstaeteschilderwerken.nl

TUINAANLEG EN ONDERHOUD HOVENIERSBEDRIJF
"DE CONIFER"

Ook voor uw sierbestrating, kleine sloopwerkzaamheden, balkon, snoeien en roeien van bomen.

R.G. v. Straaten
Borneostraat 54
2585 TW Den Haag

Mobiel: 06-53780411
Mail: info@deconifeer.nl

Voor 't laatste nieuws archipelwillemspark.nl

Een thuis zoek je samen met **Estata**.

Met onze persoonlijke aandacht, unieke netwerk en brede aanbod zorgen wij ervoor dat jij krijgt waar je echt blij van wordt!

www.estate.nl

070 350 70 50 info@estate.nl

Marceline Strumpler NVM register makelaar taxateur
Margot Koenen NVM register makelaar taxateur

AANKOOP | VERKOOP | AANHUUR | VERHUUR | BEHEER | TAXATIES

ANNETTE POLDERMAN
LIJSTEN / ENCADREMENTEN

CHR. TH. JEHEE
STEENHOUWERIJ
NATUURSTEENHANDEL

Gevelbekleding - Schouwbekleding
Dorpels en Neuten - Trappbekleding
Vloeren - Vensterplaten
Grafmonumenten

Sumatrastraat 30 Tel. (070) 350 44 80
2585 CS Den Haag info@jehee.nl

BANKA STRAAT 85
2585 EH DEN HAAG
TELEFOON: 070 - 355 62 25

VAN DE VELDE NOTARIAAT
S-GRAVENHAGE

Burgemeester Kolfschotenweg 63 | 2585 DZ 's-Gravenhage
telefoon 070 346 95 02 www.vandeveldenotariaat.nl

MEIJER
FINANCE

Marius Meijer AA/RB

Javastraat 14
2585 AN 's-Gravenhage
Tel.: 070 - 360.02.32
www.meijerfinance.nl

Fysiotherapie
Manuele therapie
Psychosomatiek
Medische Fitness & Revalidatie
Dry Needling
Zwangerschaps gerelateerde klachten
ClaudicatioNet Looptraining

Archipel
Fysiotherapie & Manuele therapie

Sumatrastraat 205
2585 CP Den Haag
070 - 3503990

Locatie "De Bataaf"
Ver Huëllweg 2
2585 JC Den Haag
070 - 3506944

www.archipelfysiotherapie.nl

The Page in English

For the non-Dutch speaking people in the Archipel/Willemspark

Carolyn Wiersum opens the door while telling her terrier not to jump up, leads me into her sunny kitchen, and motions me to sit down – all at the same time. She is a bit like Mary Poppins, getting all sorts of things done by pure positive energy. In all her enthusiasm you might expect her to take flight!

'Cuppa, cake and a chat'

interview
Carolyn
Wiersum

Carolyn's passions are writing, cooking and art, and she combines these passions with the volunteer work she does. Once a month, she coordinates the cooking and serving of a three-course meal for 120 people at the

Stadsklooster on the Westeinde, as part of the 'Street Ministry'/'Straatpastoraat'. A squad of volunteers, many from our neighborhood, cook and serve the homeless in a restaurant-style setting. It is very much a 'we serve you' set up. Local businesses actively support this work, with the Exotenhof (old and new) donating fresh fruit for all the homeless guests, and Pam who runs the Bankstraat fruit and veg kiosk sharing recipe suggestions. Pam's wonderful tomato and sage soup recipe is a firm favorite. Collecting recipes like these provided the idea for a crowd-funded cookbook called 'Cooking for Crowds' (NL/EN), which Carolyn co-wrote and edited with Mariët Herlé.

When not wielding her wooden spoon, Carolyn coordinates the International Friends of the Mauritshuis. Working closely with a team of international volunteers, she and her team organize activities monthly, including workshops, excursions, 460 and early evening lectures in the Mauritshuis Brasserie – usually followed by drinks and nibbles. The 'International Friends' are a diverse group of

just over 200 members from 20 countries, who connect through their enthusiasm for art.

Café Connect is another community initiative close to Carolyn's heart. Every Friday from 10:30 AM – 12:00 PM everyone is welcome for a 'cuppa, cake and a chat' in the church hall at St John and St Philip's. If you are new to the neighborhood or feeling in need of company, it's a great way to make friends and get involved.

As a common thread through her activities is Carolyn's unflinching belief in the power of volunteerism. If you are new to a country and feeling a bit isolated, start out with simple volunteer work. It is a super way to connect. When she first moved here over 20 years ago, she was asked to interview all the shop owners and write up a small piece for the new neighborhood website. She was rather reticent, but in fact it was brilliant, because everyone was friendly and open. And ever since then she has felt plugged into the neighborhood. She learned that if you reach out to your neighbors, show an interest in them, you will find them quite forthcoming. And now she spends most of her time on volunteer work. **KAZ**

“If you are new to a country and feeling a bit isolated, start out with simple volunteer work”

Coronation Communi-Tea

On Saturday May 6th, on the occasion of the coronation of King Charles III, the Café Connect team and the Anglican church congregation got together to organize a Coronation Communi-Tea garden party. Supported by the British Embassy, the event attracted some 400-500 people from in and around the neighborhood. It was a sunny, happy celebration. Coordinated by Carolyn Wiersum (see the interview) and her fellow-organizer Emma Moore, many volunteers made cakes, scones and cookies and served 'tea or tea with lots of milk!' – a real example of many willing hands making light work. This is also why, after all these years, Carolyn remains so enthusiastic about the inclusiveness of our neighborhood. **KAZ**

“God save the King”

Highlights Neighborhood Association Meeting 9 May 2023

» Our neighborhood police officer Robert Kat reports that the crime statistics for February-May are 'positive': car break-ins 2x, nuisance caused by the homeless 5x, shoplifting 5x, nuisance caused by confused persons 16x, juvenile delinquency 3x. Residents' alertness and collaboration has improved the crime-fighting capabilities of the police. Robert is available at the Community Center from 18.30-19.30 before the Neighborhood Association meeting.

» The Care and Wellness Working Group is starting a project that aims to alleviate human resource problems in health care arising from ageing and shortages of personnel. The intention is to create networks of neighborhood help ('burenhulp'), informal family care ('mantelzorg') and professional home care, working together.

» The riding school (manege) on Riuwoustraat is closing its (stall) doors as of the first of August. The neighboring residents are concerned about possible encroachment of the open area. The Neighborhood Association will be consulting with the contact person at City Hall shortly.

» The Energy Transition 'think-tank' is looking into the possibility of realizing a collective energy system that can lead to a neighborhood energy plan, with a technical preference proposition. They are doing this in cooperation with Energie Samen, the national collective of energy co-operators.

» The shopkeepers are in the process of establishing a Bedrijven Investeringszone (BIZ) for the Bankstraat. In a BIZ, businesses work with the City to improve signage, green space, waste collection, lighting, and crime deterrence.

» As reported earlier, a request has been filed for a permit to operate a daycare center at Bankplein 3. Several individuals, the Neighborhood Association, and the city transport company HTM have filed objections; they foresee traffic problems and dangerous situations.

» A cleanup request has been granted for Bankplein 3. It appears that the soil at the back and the side of the site is polluted with various chemicals. The decontamination operation could be damaging to the monumental beech tree on the site. The Tree Foundation has entered an objection.

The next Neighborhood Association Meeting will be held on 26 September

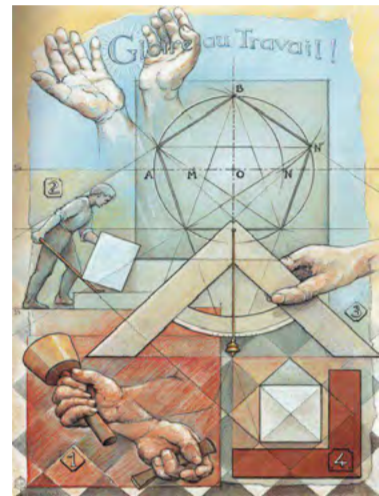
Geestrijke wijk

Inmiddels ben ik op mijn tocht langs de spirituele genootschappen in de Archipelbuurt, beland in de Javastraat, het statige pand op nummer 2B. Daar bevindt zich het museum en het secretariaat van de Nederlandse Orde van vrijmetselaren.

Vrijmetselarij

Ik spreek met Paul Marselje, voorlichter van de orde, die mij vertelt over het ontstaan, de ideeën en doelstellingen van de vrijmetselaar.

Hoe lang bestaat de vrijmetselarij in Nederland?

Op 26 december 1756 werd in Den Haag de 'Orde van Vrijmetselaren onder het Grootoosten der Nederlanden' opgericht, de Nederlandse tak van de Internationale vrijmetselarij. Een voorbeeld van wie vrijmetselaarssympathieën deelden, was Prins Willem IV en zijn zoon. Hij heeft in de kleine zaal van paleis 't Loo een afbeelding van een alziend oog laten aanbrengen, een symbool dat ook in logegebouwen voorkomt. In 1816 wordt prins Frederik, zoon van Koning Willem I, gekozen als grootmeester van de orde, het hoogste maçonnieke ambt. Bij zijn 50-jarig jubileum als grootmeester schenkt hij een bibliotheek van 7000 zeldzame boeken en manuscripten over vrijmetselarij en andere esoterische genootschappen aan de Orde. Ze maken nog steeds deel uit van de wereldvermaarde ordebibliotheek.

Vanuit welke ideeën werkt een vrijmetselaar?

'Om vrijmetselaar te zijn hoef je niet te geloven in een god. Wel wordt verwacht dat je in je leven een hoog beginsel hebt, een moreel/ethisch toetsingskader in je leven. Hoe kan je anders een beter mens worden dan je eerder was. Zelfkennis staat daarom centraal in de vrijmetselarij. Het persoonlijke levensverhaal speelt een belangrijke rol. Door erover na te denken,

erover te schrijven en erover te spreken krijg je een duidelijker beeld van wie je bent, wat je gevormd heeft en welke stappen je nog gaat zetten. Om jezelf te (leren) kennen, biedt de vrijmetselarij rituelen, broederschap en wekelijkse gespreksbijeenkomsten, afgesloten met een gezellig samenzijn.'

'Vrijmetselaren leren zichzelf te zien als een ruwe steen. Die steen moeten je symbolisch bewerken tot er een zuivere kubus ontstaat. Die kubieke steen staat symbool voor het betere in jezelf wat eerder onzichtbaar was. Je moet leren die steen, samen met andere menselijke bouwstenen, in te voegen in de bouw van die betere wereld. Je gaat ook werken aan het naar eigen inzicht ontwerpen van die bouw.'

Waarom werkt de Vrijmetselaar in beslotenheid? Die beslotenheid wordt dikwijls geïnterpreteerd als geheimzinnigheid en werkt daardoor complottheorieën in de hand.

'Vrijmetselaren komen naar de loge om een beter mens te worden, beter dan ze eerder waren. Dat is een persoonlijke weg, waarbij het op jezelf aan komt. Daarbij zal je je soms kwetsbaar opstellen in de broederschap, het hart op de tong hebben. Je wil niet dat die momenten direct voor de wereld zichtbaar zijn of worden doorverteld aan burens of collega's. In de beslotenheid van de loge voel je je veilig om je uit te spreken over je diepste gedachten en gevoelens.'

'De vrijmetselarij heeft niet altijd en overal onghinderd haar ideeën kunnen verspreiden. In wo II werden de loges opgeheven en standvastige vrijmetselaars werden systematisch vermoord. Grootmeester van Tongeren stierf al in 1941 in een concentratiekamp'.

'De vrijmetselarij is in staat gebleken in meer dan tweehonderd jaar van heftige veranderingen, zijn eigenheid, spirituele en morele waarden te bewaren. Het ultieme doel is bij te dragen aan de bouw van een samenleving waarin plaats is voor ieders overtuiging en mensen betrokken zijn bij meer dan alleen hun eigen individuele bestaan'. ES

➔ vrijmetselarijmuseum.nl

Bomenstichting Den Haag

Zorg voor bomen

Nu de zomer in aantocht is staan we misschien weer voor een hete en droge periode zoals in de afgelopen jaren. Op warme dagen is de temperatuur in stedelijk gebied enkele graden hoger dan daarbuiten. Het wordt dan ook steeds moeilijker om nog aangenaam te verpozen in de stad. Echter... de gelukkige steden die over een tuin beschikt heeft de mogelijkheid om een koele verblijfplaats te creëren. Een boom in de tuin fungeert door de schaduw en verdamping van water door de bladeren als parasol wel wat extra zorg gebruiken. Hoewel bomen meestal diep genoeg wortelen om bij het grondwater te komen is vooral in droge periodes af en toe flink watergeven noodzakelijk. Bemesten of compost geven is naar de laatste inzichten niet echt nodig. Het bladafval verschaft de boom de nodige voedingsstoffen. Laat u daarom ook vooral de afgevalen bladeren liggen. Bodemorganismen zorgen door vertering van de bladresten voor de perfecte kringloop van voedingsstoffen. Alleen als een boom het minder goed doet, kan extra compost de boom helpen herstellen.

Een boom in een stadstuin verkeert uiteraard in geheel andere omstandigheden dan bomen in bosverband. Daarom kan uw natuurlijke parasol wel wat extra zorg gebruiken. Hoewel bomen meestal diep genoeg wortelen om bij het grondwater te komen is vooral in droge periodes af en toe flink watergeven noodzakelijk. Bemesten of compost geven is naar de laatste inzichten niet echt nodig. Het bladafval verschaft de boom de nodige voedingsstoffen. Laat u daarom ook vooral de afgevalen bladeren liggen. Bodemorganismen zorgen door vertering van de bladresten voor de perfecte kringloop van voedingsstoffen. Alleen als een boom het minder goed doet, kan extra compost de boom helpen herstellen.

Om te voorkomen dat de boom te hoog wordt en takken over de tuin van de burens groeien zal uw boom regelmatig gesnoeid moeten worden

Onder de zorg voor bomen valt ook het snoeien. In een gemiddelde achtertuin is zelden genoeg ruimte om een boom volledig zijn natuurlijke habitus (de hoogte, breedte en vorm) te laten aannemen. Om te voorkomen dat de boom te hoog wordt en takken over de tuin van de burens groeien zal uw boom regelmatig gesnoeid moeten worden. Het voert te ver om op deze plaats uitgebreid in te gaan op de snoei van bomen, maar een aantal zaken moet u in ieder geval in het oog houden:

Voor de meeste boomsoorten geldt dat de winter de beste tijd is om te snoeien. Esdoorns, berken, haagbeuken en notenbomen moeten echter gesnoeid worden in de late zomer of vroege herfst als de bomen nog in blad staan. Deze soorten gaan bij snoei in de winter en voorjaar 'bloeden'. Dit is zeer schadelijk. Appel- en perenbomen snoeit u het beste in januari of februari, kersen direct na de bloei. Let er bij het snoeien van grote takken op dat u niet te dicht op de stam zaagt en dat de zaagsnede schuin afloopt. Zo kan het regenwater weglopen om inroting te voorkomen. Zaag of knip daarom nooit 'horizontaal'. Het kan geen kwaad alvorens uw boom te snoeien informatie te zoeken op internet. Zo voorkomt u onnodige schade aan uw boom en kunt u zorgeloos genieten van uw natuurlijke parasol!

Susana Overlack

➔ bomenstichtingdenhaag.nl

VREEMDE VOGELS IN DE ARCHIPEL

Het gedoofde vuur van Sanne Bruinier

Zie is al meer dan zeventig jaar dood en toch zie ik haar af en toe voor mijn geestesoog de Atjehstraat oversteken. Sanne Bruinier heeft zich even losgerukt van haar vertaalwerk en gaat een wandelingetje maken, maar nooit in de richting van de katholieke begraafplaats: de koepel daar doet haar te veel denken aan de grote catastrofe in haar leven.

Dat leven begon in 1875 in een goedburgerlijk gezin te Den Haag, waar ze als kind al opviel door haar intelligentie, rijke fantasie en geweldig talent voor tekenen. Jeanne Marie 'Sanne' Bruinier droomde van een bestaan vol boeken, tekenpapier en reizen, en maakte die droom ook waar. Ze verkeerde in artistieke kringen, leerde Sientje Mesdag, Jan Toorop en Frederik van Eeden kennen en verwierf aanzien met haar tekeningen. Van het huwelijksaanzoek dat symbolistisch kunstenaar Johan Thorn Prikker haar rond de eeuwwisseling deed, was ze zo overtuurd dat ze naar Parijs uitweek. Daar bewaarde zij zich verder in de schilderkunst, maakte kennis met kunstenaars als Paula Modersohn-Becker en Kees van Dongen, die ook achter haar aanzat, en verbleef enige tijd in Florence, waar ze virtueuze landschappen en kinderportretten zou maken.

Sanne Bruinier in 1927, litho door Bertha van Hasselt

In 1993 publiceerde haar verre familielid Andreas Burnier de brieven die Sanne in die jaren aan haar twee jaar oudere zus Hélène heeft geschreven, onder de titel *En al die onaangenaamheden omdat je geen man bent*. Uit die brieven komt Sanne naar voren als een levendige, gevoelige en literair begaafde kunstenaar, die geëmancipeerde inzichten wist af te wisselen met geweeklaag over migraine. Ze bezat niet veel geld, leefde en kleedde zich sober en at weinig. Aan trouwen moest zij niet denken, voor haar rijmde huwelijk op gruwelijk. Keek een man op straat iets te lang, dan ging ze soms mank lopen. Ze leefde autonoom en voor haar kunst en dat spreekt eigenlijk uit al haar tekeningen en brieven, vol treffende observaties en originele formuleringen. Haar reisbrieven uit Italië verschenen, net als haar vertaling van werk van journaliste en romancier Matilde Serao, in diverse tijdschriften.

In 1903 reisde zij twee kunstenaarsvrienden uit Parijs achterna naar hun vaderland Polen, waar zij tien jaar lang haar talent verder zou gaan ontplooien en ook haar dagboek voortzette. In Berlijn raakt Sanne Bruinier in de ban van Rudolf Steiner, de voorman

van de antroposofische beweging. Die nodigde haar vlak voor de Eerste Wereldoorlog uit om wandschilderingen te komen maken in Dornbach (Zwitserland), waar Steiner bouwde aan zijn architectonisch visioen, het Goetheanum. Voor dit reusachtige congressentrum, met zijn kenmerkende grote koepel, maakte Bruinier ter plaatse antroposofisch geïnspireerde kleurschilderingen in de kleine koepel, onderdeel van de bijgebouwen. En al beklom Rudolf Steiner zelf de steigers om sommige van haar werken bij te pense- len, zichzelf beschouwde haar schepping in Dornbach als haar levenswerk. Op oudejaarsavond 1922 werd het net voltooid Goetheanum volledig in de as gelegd door een brand die de ziener Steiner niet had zien aankomen. Alle schilderijen van Bruinier, maar ook al haar schetsen en tekeningen, gingen daarbij verloren.

Geknakt door dit enorme verlies verruilde Sanne Bruinier Dornbach voor de Haagse Archipelbuurt, waar zij een punt zette achter haar tekencarrière. Zij kwakkelde met haar fysieke en mentale gezondheid, maar bracht het toch op om thuis op de tweede verdieping van Atjehstraat 14 een les- en vertaalpraktijk te beginnen.

Haar leerlingen, veelal kinderen en expats, kregen veel individuele aandacht en droegen 'tante Sanne' op handen. 'Hoewel de behuizing en meubilering eenvoudig was, voelde men zich in een rijke en warme omgeving en dadelijk thuis,' aldus een oud-leerling. Zij bleven op bezoek komen, al nam dat af tijdens haar splendziekbed, tot aan haar overlijden in 1951. Zij had toen inmiddels vertalingen op haar naam staan van kerstspelen, brieven van Friedrich Schiller en werk van Rudolf Steiner en andere antroposofen.

In het Haagse hoofdkwartier van de Antroposofische Vereniging, het Vreedehuis aan de kop van de Riouwstraat, wordt thans een uniek deel van de nalatenschap van Sanne Bruinier bewaard: driëntwintig dagboekjes uit de jaren 1898-1921. Op het spoor gezet door de recente artikelen van publicist Jan Paul Hinrichs in de literaire tijdschriften *De Pareduiker* en *Elders*, buig ik me in de bibliotheek over die zwartleren agenda'tjes met priegelhandschrift. Onderin de archiefdoos vind ik een verfrommeld enveloppe met daarin proefpapierjes beschilderd met waterverf. Kleine kunstwerkjes op zich. In Dornbach zijn destijds niet één, maar twee vuren gedoofd.

José Buschman

Nieuwbouw in de wijk

Bankastraat 100

In het met gepleisterde banden en mozaïek-decoraties getooide pand aan Bankastraat 100 – een uit 1883 stammend rijksmonument in neorenaissance stijl – worden op het ogenblik vier duurzame, luxe appartementen gebouwd, op initiatief van eigenaar Lida Investment en naar een ontwerp van architect Eric Vreedenburg van Archipelontwerpers, ontwerper van o.a. 'De Baljurk' achter de Passage. Oorspronkelijk werd nr.100 bewoond door Scato Laman Trip, toenmalig president van de Hoge Raad. De meest recente gebruiker was marketing-adviesbureau Win-

kelman en van Hessen. In de jaren na de oorlog werden er aan de achterkant twee lagen kantoorruimte aangebouwd die onderdeel van het pand blijven vormen.

De vier appartementen, elk verschillend qua afmeting en karakter, maar allen ruim opgezet met een grote living, worden voorzien van een vernieuwend, vrijwel onderhoudsvrij en zuinig verwarmingssysteem dat langer meegaat dan een traditioneel cv-systeem. Een combinatie van elektrische infrarood vloerverwarming, hoogwaardige isolatie en zonnepanelen op het dak. In het trappenhuis komt een lift.

Aan de achterzijde komen, naast een tuin voor het onderste appartement, vier parkeerplaatsen met oplaadpalen en vier fietsenbergingen. De andere appartementen hebben balkon/terras. Oplevering wordt rond de zomer voorzien. AH

Het pand Bankastraat 100

Natuur in de stad

Wolf!

De vos is alweer jaren terug in de wijk. Ook in het Park Zorgvliet, waar geen honden worden toegelaten. Daar stond destijds een bord bij de ingang, met het verzoek om de jonge vosjes niet te voeren. Niet overbodig, want ze bedelden bij de picknickers om voedsel. Soms met succes.

De natuur ruikt op. Na de vos, zal ook de wolf naar verwachting zijn rentree maken. Op den duur zullen ze doormoeten van het buitengebied naar de stadranden. Stadsbossen en parken bieden dekking en een schuilplaats. Leven de vossen van klein gedierte, de wolf heeft wat meer nodig om te overleven. Hij zal voor voedsel voornamelijk aangewezen zijn op huisdieren. De concentratie daarvan is mede door de uitlaaidiensten van honden geregeld zeer hoog. Aanbod genoeg.

De natuur ruikt op. Na de vos, zal ook de wolf naar verwachting zijn rentree maken.

De hond is bij een confrontatie geen partij voor de wolf. Het zal voor deze uitlaaidiensten dan ook een hele uitdaging zijn om daar mee om te gaan. Ze zullen tenminste één hand vrij dienen te houden voor de stok om de wolf te slaan. Op den duur zal er misschien wel een toenadering ontstaan tussen de beide soorten. Een contact dat leidt tot vermenging. Het is tenslotte familie. En de boerenwijsheid: 'neef en nicht vrijt licht' zou van toepassing kunnen zijn. De hybride die hieruit voort kan komen zouden we stadswolf kunnen noemen. Met de wetenschappelijke naam: *Lupus Civicus*. En na verloop van tijd zal deze ook weer getemd worden tot huisdier. Voor de liefhebber die een pitbull te ordinar vindt. Hoe dan ook: natuur blijft onvoorspelbaar. JW

Het licht zien...

In december kregen alle lantaarns in onze wijk een nieuwe kap met ledverlichting. En nu met hoogglans, een verfbeurt. Ze glimmen je dag en nacht tegemoet. Om nu nog tegen de lamp te lopen moet je wel een sukfol zijn. Of zoals dat vroeger heette 'een licht der lichten'... KK

advertentie

Vertrouwd.

070 324 50 50 | info@nassauhuis.com

advertenties

De Vries Robbé
makeelaars in ontroerend goed

Aandacht, tijd en service

Javastraat 47 | 2585 AE Den Haag | 070 - 365 88 44 | info@vriesrobbe.nl | www.vriesrobbe.nl

Koop
Verkoop
Huur
Verhuur
Taxaties

NVM funda

Meld u aan voor de Archipel/Willemspark nieuwsbrief!
Ontvang iedere 14 dagen een nieuwsbrief in uw mail met het actuele nieuws uit Archipel/Willemspark. Scan de QR of ga naar de website om u aan te melden.
www.archipelwillemspark.nl

van Laar
verhandel

Bankastraat 83
2585 EH Den Haag
070 350 34 86

www.verhandelvanlaar.nl

Celeste
HAUTE PARFUMS

Aqua di Parma
Amick Goutal
Candalie
Cire Trudon
Creed
Diptyque
Geo F. Trumper
Leonor Greyl
Lorenzo Villorosi
Mason Pearson
Molton Brown
Parfums D'Orsay
Penhaligon's
Serge Lutens

FREDERIKSTRAAT 94B T 070 3461487
WWW.CELESTE-PARFUMS.NL
24/7 online

Gransjean
WIJZEN EN
DELCATISSIM

Steeds voor u op
zoek naar bijzondere
lekkernijen!

Bankastraat 12 • Den Haag
www.gransjean.nl

Matzinger Eversdijk
Notarissen

Alexander Gogelweg 32
2517 JJ Den Haag

T (070) 35 88 000
F (070) 35 88 707

E notaris@matzingereversdijk.nl
I www.matzingereversdijk.nl

DROST JUTEN
NOTARISSEN

NETWERK
NOTARISSEN

Jouw notariskantoor in Den Haag

Op afspraak ook 's avonds geopend

Drost Juten Notarissen • Nassaulplein 36 • 2585 EP Den Haag
Telefoon (070) 342 51 00 • E-mail info@drostjuten.nl • drostjuten.nl

J.J. STROÏNK
SINCE 1979
TANDPROTHETICUS

- Gespecialiseerd in volledige en frame gebitsprothesen ook op implantaten
- 30 Jaar lange ervaring en persoonlijk advies
- Vergoeding vanuit de basisverzekering tevens bij bezoek aan huis
- Voor spoedreparaties en pasvormcorrecties kunt u ook bij ons terecht volgens afspraak
- Onze praktijk is rolstoeltoegankelijk

Riouwstraat 17, 2585 GP Den Haag (070) 35 00 482
Website: www.praktijkstroink.nl

De Haagse Boekerij

Literatuur ~ Kinderboeken
Antroposofie ~ Filosofie
en heel veel kunstkaarten.

English books - Deutsche Bücher
Commande de livres français

Frederikstraat 24 • 2514 LK Den Haag
(070) 346 48 00 • info@haagseboekerij.nl
www.haagseboekerij.nl

Thuiszorg die bij ú past

Evita Zorg biedt alle vormen van zorg in uw eigen vertrouwde omgeving.

Gespecialiseerd in terminale zorg
Evita Zorg kan er 24 uur per dag voor u zijn voor palliatieve zorg. Dit kan per direct ingezet worden indien nodig. Heeft u nu zorg nodig? Neem contact op met één van onze wijkverpleegkundigen.

Van Alkemadeaan 309A, Den Haag
070-314 16 00
info@evitazorg.nl | www.evitazorg.nl

Voor 't laatste nieuws archipelwillemspark.nl

Delfland het Delflands Peil ingesteld. Elders in het land werden er andere peilen gehanteerd. In 1891 werden al die verschillende peilen samengevoegd tot een Normaal Amsterdams Peil. Het Delflands Peil is 40cm lager dan het NAP. Het water in onze grachten ligt dus 40cm onder NAP. Het NAP wordt aangegeven door een messing bout; boven de peilstenen dus.

Martin Willems | Hair Art

Bankastraat 103 A
2585 EJ Den Haag
tfn 070 35 44 812

De Tegelkunst

Verkoop en uitvoering: vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat

Javastraat 106
2585 AV Den Haag
070-3630112 of 0651303770
Email: info@detegelkunst.nl

Voor openingstijden zie: www.detegelkunst.nl

Expositie

Ed Valk leefde van 1926 tot 2012. Hij werd de meester van de lijn genoemd. Onder deze titel wordt van zaterdag 3 juni t/m zondag 25 juni het werk van hem geëxposeerd in Kunstzaal van Heijningen aan het Noordeinde. Ed Valk was een bekend kunstenaar in de Archipel. Hij woonde in de Madoerastraat.

Ed was altijd een rebelse jongen die zijn eigen weg ging. Van jongs af aan was tekenen de lust en zijn leven. Van 1947 tot 1952, deed hij een opleiding aan de kunstacademie in Den Haag. Hij leefde als een bohemien. Samen met Gerard Fieret, de bekende Haagse fotograaf, die hij kende van de academie, reisde hij heel Europa door. In Frankrijk, waar hij dikwijls verbleef, was hij vaste gast bij zijn oom, de kunstenaar Cees

van Dongen. Zijn leven bestond uit tekenen en schilderen. Het alledaagse leven, de natuur maar ook geschiedenis en kunst waren voor hem een bron van inspiratie. Hij tekende veel modellen, die zeer uiteenlopend waren qua postuur, leeftijd en karakter. Sinds 1985 woonde Ed in de Madoerastraat.

dam en in de Kunsthal. Zijn laatste tentoonstelling hield hij in 2012, vlak voor zijn dood.

Risette was zijn grote liefde. Zij en Ed zijn van 1954 tot aan zijn dood samengebleven. Zij woonden dicht bij elkaar in de Archipel. Naast het tekenen is hij op haar aandringen meer aquarel gaan schilderen. En dat met veel succes. Zijn pleegkinderen spreken vol bewondering over Ed: 'Hij was een zeer belegen man met een veelzijdige belangstelling voor geschiedenis en cultuur. Een echte Alpha man. Hij was geïnspireerd en leefde vanuit zijn liefde voor kunst en muziek. Ed kon urenlang vertellen over zijn leven, kunst en zijn reiserivelingen door verschillende landen van Europa. Het was een interessant mens. Hij was eerlijk en betrokken en heeft ons voor een deel gevormd. Ter herinnering aan zijn overlijden, 10 jaar geleden, vond onze moeder het belangrijk en dierbaar om nog een tentoonstelling van zijn werk te houden in de galerie van zijn vriend Leo van Heijningen, waar Ed vroeger dikwijls exposeerde'. **ES**

Ed Valk
Tekenaar,
schilder

3 t/m 25 juni
Kunstzaal
van Heijningen
Noordeinde 152

COLLECTIE FEENSTRA

Peilstenen

Peilstenen werden in de 19e eeuw gemetseld in muren van gebouwen. Ze waren meestal uitgevoerd in natuursteen. In de steen was met een groef het waterpeil aangegeven. Daarboven in cijfers de hoogteligging en eronder afgekort welk peil het betrof. In Den Haag was dat DP: Delflands Peil.

Rond 1450 werd door het Hoogheemraadschap Delfland het Delflands Peil ingesteld. Elders in het land werden er andere peilen gehanteerd. In 1891 werden al die verschillende peilen samengevoegd tot een Normaal Amsterdams Peil. Het Delflands Peil is 40cm lager dan het NAP. Het water in onze grachten ligt dus 40cm onder NAP. Het NAP wordt aangegeven door een messing bout; boven de peilstenen dus.

Op allerlei plekken zijn de peilstenen nog te vinden, maar opvallen doen ze niet. Ze zijn meestal aangebracht op ongeveer kniehoogte in het metselwerk van gevels. Je vindt ze bijvoorbeeld in een muur van de Grote Kerk en in onze wijk aan de Schelpkade in een schoolgebouw tussen Kerkstraat en Javastraat. Verder op de hoek van Nassaulaan en Javastraat. Er is er een in de Bankastraat, bij no. 72A. Maar die wordt meestal gemoutfleerd door de bloemen van de firma Heems-kerk. Bovendien valt de steen niet op, hij heeft dezelfde kleur als die van de gevel.

De NAP bouten zijn moeilijker te vinden, ze zijn nog onopvallender dan de stenen. In de analoge tijd waren ze noodzakelijk voor uitvoering van allerlei civiele werken waarbij hoogteligging een rol speelde. In het digitale tijdperk zijn ze niet meer dan een historisch relict. **JW**

Papier hier

Boekwinkeltjes

Boekwinkels zijn er nooit veel geweest in onze wijk. Er was er één in de Bankastraat. Die had als specialisme natuur. De Haagse Boekerij in de Frederikstraat heeft zijn plaats ingenomen. Goed gesorteerd, speciaal op het gebied van geesteswetenschappen en antroposofie.

Wel waren er destijds antiquariaten met een ruime en gevarieerde collectie. Daarvan is er nog één over in de Malakkastraat, uitsluitend te bezoeken, als je de moeite neemt om aan te bellen. Verder is er op de hoek van de Borneo- en Billitonstraat de 'Winkel van Niels'. Maar die is onregelmatig open, afhankelijk van het seizoen.

Je zou dus kunnen zeggen, dat hier op het gebied van boeken weinig te beleven valt. Maar dan heb je buiten de zes boekenkastjes gerekend. Die bieden meestal een ruim en verrassend aanbod. Je vindt boeken, die je misschien niet gekocht zou hebben, maar je toch interesseren. En gratis!

Het gevaar is alleen dat de kastjes soms dreigen te bezwijken onder het gewicht van hun inhoud. Er worden nogal eens boeken in gezet die beter op hun plaats zijn bij het oud papier. Verouderde woordenboeken, overjarige managementliteratuur en uit hun band vallende bijbels bedreigen de doorstroming. Niemand neemt ze mee.

Soms ook vind je in een boek een handgeschreven aanbeveling. Dat alleen al is voor een liefhebber onweerstaanbaar. Je uitgelezen boeken kan je door-of teruggeven via de kastjes. Waarmee de kringloop gesloten is. **JW**

advertenties

estater

Goed nalaten moet je niet nalaten

Estater adviseert en begeleidt mensen vanaf 55 jaar.

- Nalatenschaapsplanning
- Financieel overzicht
- Levenstestament
- Testament
- Afwikkeling

Carel van Vredenburg

WWW.ESTATER.NL INFO@ESTATER.NL
DEN HAAG 070 204 2061

APOTHEEK NAUTA

- Bankastraat 60, 2585 EP Den Haag
Telefoon (070) 354 00 70
- Javastraat 5
Telefoon (070) 365 60 62

Geopend maandag t/m vrijdag van 8.30-17.30 uur. Op zaterdag van 11.00-15.00 uur alleen Bankastraat.

Ook voor bezorging aan huis of op het werk (op het voor u gewenste tijdstip en kosteloos)

Architectuur Archipel/Willemspark

Anderhalve man en een paardenkop Hoe het paard uit de buurt verdween

Anderhalve man en een paardenkop (of beter: paardenhoofd) gold ooit voor onze wijk. Aanleiding voor de titel zijn enkele panden in onze buurt die worden of werden getooid met een gebeeldhouwd paardenhoofd aan de gevel. Een mooi voorbeeld is te vinden aan de Celebesstraat 85.

De Archipelbuurt was ooit rijk aan paarden vanwege de aanwezigheid van kazernes en maneges. Paarden waren ook sterk aanwezig in het alledaagse straatbeeld: paard en wagen, koetsen en de paardentrans. Met de komst van de auto en de sloop van de twee kazernes in onze buurt (Frederik- en Alexanderkazerne) verdwenen de paarden geleidelijk.

De kaart van Arie van der Spuy (1857) geeft een beeld van de paardenrijke, militaire bestemmingen en de bezittingen van koning Willem II. Het Willemspark was al groten-deels bewoond rond de Frederikkazerne en de Alexanderkazerne toen de Archipelbuurt nog moest worden gebouwd. Het Alexander- of Paardenveld aan het toenmalige zandpad

– nu de Burgemeester Patijnlaan – diende als oefenterrein voor de cavalerie.

In het huidige hoofdkantoor van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) aan de Nassaulaan huisde ooit de manege van de koning. Het werd vervolgens verbouwd tot de Willemskerk en daarna tot kantoor. De kaart toont verder vooral sloten en moestuinen en een netwerk van waterwegen.

Paardenhoofden die hier en daarin de buurt nog aan gevels te vinden zijn getuigen van een bestemming als manege. Het paardenhoofd aan de gevel van Celebesstraat 85 wijst erop dat het gebouw de functie had van paardenstal. Het pand is gebouwd in 1870 in neogotische stijl en vormt een opvallend element in de straat. De gevel is fraai versierd met tegelwerk met stenen in een gele en bruine kleur en een gevelband met tegels in meerdere kleuren. Het middendeel van de bovenverdieping rijst op en is getooid met een dwarskap belegd met zwarte geglazuurde dakpannen. De puntgevel met gotische

boog in gele steen is versierd met een pinakel (spits) waarop een metalen windvaan is geplaatst. De ramen in de bovenverdieping hebben raambogen eveneens in gele steen die fraai afsteken tegen de bruine steen. De façade heeft gebeeldhouwde natuurstenen ornamenten en consoles ter ondersteuning van de uit het gevelvlak naar voren springende geveldelen.

Van paardenbuurt tot woonbuurt

De stallen op de hoek van de Borneostraat en de Burgemeester Patijnlaan werden tot begin jaren tachtig van de vorige eeuw, voor de bouw van Het Schakelpunt, gebruikt voor het stallen van politiepaarden, maar toenemend als garage voor politieauto's.

Langzaam maar zeker veranderde de Archipelbuurt van een paardenrijke buurt in de huidige woonbuurt waar de auto de overheersende factor is geworden. Met de manege aan de Riouwstraat rest nog een dierbare plek waar de paardenliefhebber terecht kan, maar mogelijk gaat ook deze plek verdwijnen. Dan zullen we het moeten doen met de paardenkoetsen van de Koninklijke Stallen die hun dagelijkse oefenritje door de buurt maken. Hopelijk blijft de manege uiteindelijk gespaard.

Bart Brouwer

Foto's Celebesstraat 85

advertentie

103 Jaar

Bouwen in de sfeer van weleer

Alexandria
GARANTIE AANNEMERS
EST. 1920

alexandriabv.nl

Rijker Leven ... in het Schakelpunt

Koffieochtenden in het Schakelpunt de hele zomer door!

aanvang 10.30 uur

Veel activiteiten stoppen in de zomermaanden, maar in ontmoetingscentrum Het Schakelpunt kunt u andere wijkgenoten blijven ontmoeten, koffiedrinken van maandag t/m vrijdag van 10.30 uur tot 12.00 uur en/of b.v. een spelletje rummucub spelen als er meer medespelers zijn. De koffie is € 0,60 en thee € 0,50.

voor nadere informatie | Else Ponsen-Breugem: 070 350 57 38

Schakelpunt

Florence
Burgemeester
Patijnlaan 1900

Feestelijke quiz groot succes

Dankzij subsidie van Rijker Leven werd jl. 5 mei een middag aangeboden. Gratis hapjes en drankjes en een oprisquiz over de jaren 50 en 60. Geen competitie van 'wie weet het meest', maar brainstormen per tafel wat het juiste antwoord was. Gevarieerde onderwerpen, waar eenieder wel herinneringen aan had tot grote hilariteit soms. Na afloop werden er prijzjes per tafel verloot. Misschien is zo'n soort quiz wel voor herhaling vatbaar?

Else Ponsen-Breugem

Struikelstenen Malakkastraat

Op 1 juni werden voor het huis Malakkastraat 121 twee Struikelstenen ('Stolpersteine') gelegd ter herinnering aan Adolph van Oven (geboren in 1880) en zijn dochter Jacoba ('Cootje') van Oven (geboren in 1920). De familie van Oven woonde in de oorlogsjaren op dat adres. Vader en dochter werden op 15 maart 1941 gearresteerd en op 14 februari 1942 door een Duitse rechtbank in Den Haag tot jarenlange vrijheidsstraffen – de dochter tot vijf jaar gevangenis, de vader tot drie en een half jaar tuchthuis – veroordeeld wegens het maken en verspreiden van 'deutschfeindliche Schriften', te weten het 'illegale' blad 'De Vrije Nederlander'. Van De Vrije Nederlander verschenen vier afleveringen, telkens met behulp van doorslagen in een oplage van vijf stuks. Cootje werkte ook mee aan verspreiding van andere ondergrondse bladen.

Dochter Jacoba keerde aan het eind van de oorlog in Den Haag terug, vader Adolph bezweek op 10 januari 1945 aan ontberingen in een Duits kamp. In een volgende wijkkrant zullen we aandacht besteden aan de plaatsingsceremonie en uitbreider op deze geschiedenis ingaan. **AH**

Wijkfeest 2024?

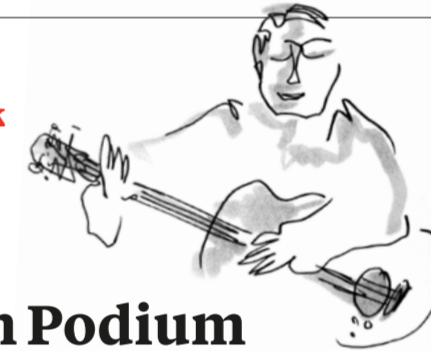
Na zeven jaar is de roep om een wijkfeest steeds luider hoorbaar. Wie het geluk heeft er ooit bij te zijn geweest begrijpt waarom: dit feest zonder onderscheid was altijd onvergetelijk sfeervol door de gezamenlijke inzet van Archipel- en Willemsparkbewoners. De vele expats werkten en feestten met zo hard mee als de lokalen, wat het met recht een feest maakt voor de wijk en door de wijk.

Wie het niet meer helder voor de geest heeft: rondom de fontein genieten jong en oud aan lange tafels van de buurtmaaltijd die door wijkbewoners samen is bereid, de muziek danst en klinkt tot het echt te donker is, straatgenoten en winkeliers musiceren samen of walsen over het asfalt, burenhangen slingers en lampjes op, kinderen gieren in de carroussel, op het balletpodium of in het voorbij fluitende treintje met machinist.

Aan een wijkfeest gaat doorgaans een jaar van organisatie vooraf, een flinke kluit die erg veel voldoening en saamhorigheid geeft. Het organiseren vraagt betrokkenheid en gevoel van wat in onze wijken leeft. Dit stukje is bedoeld om te inventariseren of er behoefte aan is, en daarnaast om te polsen wie zich ervoor wil inzetten. Reacties kunt u mailen naar betty.aardewerk@casema.nl of naar de redactie van de wijkkrant. Na de zomer komen we erop terug.

De oude garde wil in elk geval met veel plezier souffleren en de draai-boeken en budgetten overdragen. Wil je je meer contact met je straat- of buurtgenoten, dan is dit een uitgelezen kans. Suggestie: Burendag 2024.

Klassiek Zang Jazz

Open Podium

Al meer dan 15 jaar bestaat Open Podium, een initiatief van Maarten van Bunningen en pianist Jan Timmer om een concertpodium aan gevorderde amateurmusici en soms professionele musici te bieden. De groep die dit podium organiseert bestaat, naast Maarten en Jan uit Charlotte van Klink en wijkgenoot Bert Bos die de concerten naar A|W haalde.

Geruime tijd vonden de concerten plaats in de Vredeskapel aan de Malakkastraat, maar vanwege instortingsgevaar van het dak werd uitgeweken naar De Zalen, inmiddels omgedoopt tot Vreedehuis, aan Riouwstraat nr. 1.

Daar, in het Vreedehuis, vinden nog steeds elke twee maanden op een zaterdagmiddag van 3 tot 5 optredens plaats door getalenteerde musici, soms uit de wijk (zoals Freek Koster en Angela Kaptein), soms van daarbuiten. Het programma omvat doorgaans klassieke muziek, zang, en jazz. Kaartjes (vooralnog alleen contant) kosten 6 euro. En na het concert is er altijd een borrel.

Voor zover qua timing mogelijk kondigen we de optredens in de wijkkrant aan, maar ze worden ook altijd in de online nieuwsbrief vermeld. We hopen dat veel wijkbewoners de weg naar dit terugkerende, aantrekkelijke evenement weten te vinden. Het eerstvolgende Open Podium vindt begin oktober plaats, waarmee het winterseizoen dan weer begint. Hou nieuwsbrief en website in de gaten voor datum, tijdstip en programma.

[archipelwillemspark.nl](https://www.archipelwillemspark.nl)

't Klokhuis

Vrijwilligers gezocht

In de zomer en najaar willen we graag in contact komen met bewoners die activiteiten willen (helpen) organiseren in het Klokhuis. Voor informatie graag bellen (T 070 350 35 11), mailen (stichtinghetklokhuis@live.nl) of een berichtje via facebook ([/klokhuis.denhaag](https://www.facebook.com/klokhuis.denhaag)). Het beheer en bestuur staan voor u klaar. We rekenen op u.

Programma Activiteitencentrum Het Klokhuis

Dagelijks geopend! Voor koffie en thee, gebruik lectuur en computers in de ontmoetingsruimte

van 09.00 tot 16.00 uur
vrijdags tot 15.00 uur

MAANDAG

Gym voor Ouderen (MBVO) 55+
aanvang 09.30 uur (*Er zijn 3 lessen*)
Pannenkoeken, vers gebakken
aanvang 11.30 uur » tot 13.30 uur
Yoga op de stoel
aanvang 12.15 uur » tot 13.15 uur
Tafeltennis
aanvang 13.30 uur » tot 15.00 uur

DINSDAG

Sport grond oefeningen
dames 16.30 uur » heren 17.45 uur
Juridisch spreekuur
Elke laatste dinsdag van de maand
aanvang 19.00 uur » op afspraak
Bouwkundig spreekuur
Elke derde dinsdag van de maand
aanvang 19.00 uur » op afspraak

WOENSDAG

Oogvereniging
Elke 1e woensdag van de maand
Koempoolan
Elke 2e woensdag van de maand
Sodurado voor 5-15 jaar
aanvang 16.15 uur
Alexander Techniek
—op afspraak
Sport Grond oefeningen
Heren 19.30 uur

DONDERDAG

LabWest prikpost
aanvang 10.30 uur » tot 11.15 uur
Alexander Techniek
—op afspraak

VRIJDAG

Bewonersorganisatie Archipel/Willemspark
aanvang 09.00 uur
Klei en bootseer club
aanvang 10.00 uur » op afspraak
Koersbal voor 50+
aanvang 10.00 uur
Bibliotheek
aanvang 13.30 uur » tot 15.00 uur
Hulp bij smartphone, tablet of laptop
—op afspraak

ZATERDAG

Sport Grond oefeningen
Heren 09.30 uur
Kyusho Jutsu zelfverdedigingskunst
aanvang 10.30 uur
Sodurado voor 5-15 jaar
aanvang 13.30 uur

Activiteitencentrum 't Klokhuis
Celebesstraat 4
stichtinghetklokhuis@live.nl
☎ 070 350 35 11

[stichtinghetklokhuis.nl](https://www.stichtinghetklokhuis.nl)

AchterOp

Bridget u mee!?

Clinton

De meeste buurtgenoten herkennen hem, maar weinigen kennen hem: de altijd opgewekte en vriendelijke Clinton Onaiwu die sinds bijna anderhalf jaar in weer en wind voor Albert Heijn de daklozenkrant verkoopt.

Clinton werd in 1995 geboren in Benin City, een grote stad in het zuiden van Nigeria. Zijn moeder overleed toen hij nog jong was en zijn vader verdween niet lang daarna uit beeld. Toen ook zijn broers en zussen hun eigen weg gingen besloot Clinton naar Europa te gaan. Vijf jaar geleden kwam hij via Italië in Nederland. Hij woont met landgenoten in de buurt van Holland Spoor.

'Verkoop van de krant is op dit moment mijn enige eigen bron van inkomsten. Ik moet de krant inkopen en als ik hem verkoop verdien ik daar per stuk 80 cent aan. Geen vetpot. Mijn

opleiding is op communicatie-gebied en ik probeer als 'content creator' op social media aan de bak te komen. Als dat zou lukken stop ik met de krant. Maar om dat te bereiken heb ik contact nodig met een 'community' die mijn vaardigheden onderkent. Misschien helpt dit stukje om geïnteresseerden te bereiken.'

De Nederlanders zijn doorgaans aardig tegen hem. 'Maar aardig tegen mij zijn en me echt aardig vinden zijn natuurlijk verschillende dingen. Ik hoop wel in Nederland te kunnen blijven'. Een Nederlandse vrouw lijkt me een lastige opgave, meent Clinton, 'de denkwijze is te vaak anders dan de mijne. Misschien dat mijn zussen een geschikte partner in Nigeria vinden'.

'God bless you' zegt hij bij het afscheid. Met zijn ontwapenende lach. **AH**

“**Mijn opleiding is op communicatie-gebied en ik probeer als 'content creator' op social media aan de bak te komen**

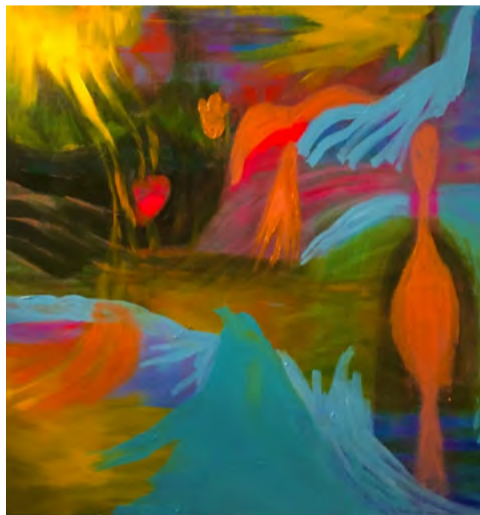
Expositie 't Klokhuis

3 juli t/m 3 september

Judith Werdmüller von Elgg

Judith Werdmüller von Elgg heeft Indoneesisch, Italiaans, Portugees, Schots en Joods/Nederlands bloed door haar aderen stromen. Deze invloeden reflecteren in haar werk. Het werk is exotisch en kleurrijk, poëtisch, verhalend en mystiek. Ze schildert en wijdt zich aan grafische technieken met gebruik van bladgoud en andere materialen als textiel die een verrassend effect hebben.

Ze maakt vooraf geen schetsen. Iedere lijn die gezet wordt blijft staan. Door het bijzondere karakter van haar werk wordt de toeschouwer meegevoerd naar een sprookjesachtige, mythologische en paradijselijke wereld.

➔ www.kunstvanjudith.nl

Struinen in Haagse Tuinen 2024

Het open tuinen weekend in Den Haag

Volgend jaar, op zaterdag 22 en zondag 23 juni, gaat 'Struinen in Haagse Tuinen' weer van start. Het open tuinen weekend in De Haag welke eens in de twee jaar plaats vindt. Vele particuliere tuineigenaren, gezamenlijke- en openbare tuinen, zetten de tuindeuren of het tuinhok opnieuw wagenwijd open en verwelkomen eenieder die deze verborgen en verrassende tuinen wil komen bezoeken.

Verspreid door Den Haag deden vorig jaar ruim 45 tuinen mee en misschien is jouw tuin ook zo'n fijne plek. Vind je het leuk om volgend jaar jouw tuin ook open te stellen, geef je dan op voor het maken van een afspraak via emailadres info@struineninhaagsetuinen.nl

➔ struineninhaagsetuinen.nl

Bridgecursus in 't Klokhuis

Na de zomervakantie zal er weer een bridgecursus van start gaan in 't Klokhuis Celebesstraat 4, om nieuwe mensen in aanraking te laten komen met de mooie denksport 'bridge'.

Bridge is een teamsport die wordt gespeeld met een partner, als paar speel je tegen andere paren van elk niveau. Dit maakt het een sport, waar je wordt uitgedaagd om geestelijk je eigen grenzen te verleggen. Een partner krijg je tijdens de cursus, dus daar hoeft u zich niet druk over te maken. Ook niet over het leren van bridge; iedereen kan bridge leren en iedereen kan van bridge genieten, want er wordt op elk niveau gespeeld in de wijk. Zo zijn er verschillende bridge verenigingen, waarbij u zich kunt aansluiten na het volgen van een beginnerscursus.

Nieuwe mensen ontmoeten, jezelf geestelijk uitdagen en in beweging komen krijg je er gratis bij, dit naast de gezelligheid van samen iets nieuws leren.

Heeft u interesse gekregen, dan kunt u contact opnemen met werving@bridge-denhaag.nl dit is het emailadres van het Districtsbestuur bridge Den Haag e.o. wij zijn onderdeel van De Nederlandse Bridgebond, wij zullen u verder helpen met meer informatie over de cursus of u kunt contact opnemen met Jin Hoeksema (06 16 57 70 00), bestuurslid van het districtsbestuur.

Te
kijk
in de
wijk

Jos Lammers
instagram: joslamcomics

